

KMS2035-seurantaraportti vuodesta 2023

Toimeenpano on lähtenyt vauhdikkaasti käyntiin

Metsäneuvos Erno Järvinen

MMM/LVO/MBY

@ErnoJarvinen

Metsäneuvoston kokous 5.3.2024

Toimintaympäristö 2023

- Runsaasti uutta EU-lainsäädäntöä (metsäkatoasetus, LULUCF, RED III, ennallistamisasetus, taksonomia, metsien tilan seuranta)
- Uusi hallitus toi muutoksia kansallisen metsäpolitiikan toteutukseen
- Metsäteollisuustuotteiden kysyntä heikentyi
- Talouskasvu pysyi hitaana ja rakennustoiminnan hiipuminen näkyi Suomen sahatavaran tuotannossa ja viennissä
- Kemiallisen metsäteollisuustuotteiden tuotanto- ja vientimäärät vähenivät
- Kapasiteetin alhaisesta käyttöasteesta huolimatta metsäteollisuus on tehnyt ja tekemässä merkittäviä investointeja Suomeen
- Hakkuumäärät pienevät
- Ammattimaisten ostajien osuus metsäkiinteistökaupoista väheni

Mittarit

- Metsästrategian tavoitteiden seurantaan on laadittu mittaristo kuvaamaan yleistä metsäalan kehitystä, strategian toteutumista ja toimenpiteiden vaikuttavuutta.
- Jokaiselle metsästrategian tavoitteelle on asetettu vähintään yksi tulostittari.
- Tulostittarit liittyvät hankesalkun kärkihankkeisiin, joten niillä pystytään seuraamaan myös toimenpiteiden toteutumista tai vaikuttavuutta. Mittaristossa on myös yleisiä metsäalan kehitystä kuvaavia tilamittareita sekä toimenpiteiden panostittareita.
- Osa mittareista toteutetaan kyselyinä, ja mukana on myös mittareita, joiden määrittely ja aineiston saaminen vaativat vielä kehitystyötä.
- Mittareiden lähtötasoksi on asetettu vuosi 2022. Mittareiden seuranta toteutuu vasta ensi vuodesta alkaen kun vuoden 2023 tiedot on saatu.

Kaikki mittarit on koottu Luken nettisivuille:

<https://www.luke.fi/fi/tilastot/indikaattorit/kansallisen-metsastrategian-2035-mittarit>

Kärkihankkeet

- Metsästrategian kärkihankkeiden toimeenpanoa edistämään on perustettu kärkihanke- ja teemakohtaisia verkostoja. Vuonna 2023 verkostotyössä keskityttiin erityisesti KMS:n toimenpidesuunnitelman toimenpiteiden konkretisointiin ja hanke-ehdotusten tekemiseen. Verkostot raportoivat työstään metsäneuvoston työvaliokunnalle.
- KMS2035:n toteuttamisen tukena toimivat vuonna 2023 seuraavat verkostot:
 - Metsien kasvu -verkosto
 - Paikkatieto ja digitalisaatio -verkosto
 - Biodiversiteettiverkosto
 - Metsäalan ennakointi ja kilpailukyky -verkosto
 - Kansainvälisen metsäpolitiikan yhteistyöverkosto

Kärkihankkeet: Metsien kasvu

Metsien kasvu -kärkihanke toteuttaa erityisesti metsien aktiivisen, kestävän ja monipuolisen käytön päämäärää sekä osaltaan myös metsien elinvoimaisuuden ja sopeutumiskyvyn tavoitteita.

- Kärkihankkeen toimien konkretisoimiseksi muodostettiin **metsien kasvu -verkosto**, joka työsti KMS-toimenpidesuunnitelman toimenpiteitä vuonna 2023 neljässä tapaamisessa.
- Vuonna 2023 on toteutettu lukuisia kärkihankkeen toimenpiteitä. Erityisesti metsänlannoitus- ja metsänjalostusteemoissa merkittäviä toimia saatiin myös päätökseen.
- Hiilestä kiinni -ilmastotoimenpiteiden kokonaisuudessa rahoitettu lukuisia metsien kasvun -kärkihankkeen päämääriin ja tavoitteisiin tähtääviä kehittämishankkeita, tutkimus- ja innovaatio-ohjelman hankkeita sekä Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeita.
- Vuonna 2023 käynnistyneen Meka2.0-hankkeen synteessä kootaan ja analysoidaan tuorein tutkimustieto kasvun tehostamisen keinoista.

Kärkihankkeet: Elonkirjoa talousmetsissä

Elonkirjoa talousmetsissä -kärkihanke kohdistuu erityisesti päämäärään, jolla vahvistetaan metsien elinvoimaisuutta, monimuotoisuutta ja sopeutumiskykyä.

- Vuonna 2023 aktiivisesti kokoontunut **biodiversiteettiverkosto** työsti uusia monimuotoisuuteen, vesiensuojeluun, suometsiin sekä pienvesiin liittyviä kärkihankkeen toimenpiteitä. Vuoden 2023 aikana toteutettiin kärkihankkeen toimenpiteitä mm.
 - Monimetsä jatkoaskel luonnonhoitoon -hanke
 - Luonnonhoidon suositusten päivitystyö, vesiensuojelun kehittämistyö sekä useita METSO-hankkeita
 - Uuden kannustejärjestelmän käyttöönottoon valmistautuminen ja Priodiversity LIFE –hankkeen suunnittelu
 - Suometsä- ja sekapuustoisuushankkeita
- Kärkihankkeen toteutus käynnistyi valtaosin Hiilestä kiinni –ilmastotoimenpiderahoituksen, Tapion palvelusopimusrahoituksen sekä METSO-hankerahoituksen turvin.

Kärkihankkeet: Metsäalan uudistuminen ja kilpailukyky

Metsäalan uudistuminen ja kilpailukyky -kärkihanke toteuttaa erityisesti tiedolla johtamisen ja osaamisen päämäärää ja luo kilpailukykyistä toimintaympäristöä uudistuvalla ja vastuullisella metsäalalla.

- **Paikkatieto- ja digitalisaatioverkosto** työsti toimenpidesuunnitelmaan uusia aihepiiriin liittyviä toimenpiteitä kolmessa kokouksessa vuonna 2023. Paikkatietoon ja digitalisaatioon liittyvää kehittämistä on viety eteenpäin pääosin Suomen kestävän kasvun ohjelman rahoituksen turvin.
- Strategian toimeenpanoa edistämään perustetut **kansainvälisen metsäpolitiikan yhteistyöverkosto** sekä **metsäalan ennakointi ja kilpailukyky –verkosto** kokoontuivat molemmat yhden kerran vuoden 2023 aikana.
- Vuonna 2023 käynnistyi myös **metsäbiotalouden tiedepaneelin** toimikausi.

Metsästrategian toteuttaminen muiden strategioiden kautta

Vuonna 2023 keskeisinä strategioina ja ohjelmina mm.

- Kansallinen biotalousstrategia
- Luonnon virkistyskäytön strategia
- Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MISU)
- Ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelma (KISS)
- Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma (KAISU)
- Kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia
- Helmi-elinympäristöohjelma
- Metso-ohjelma
- Kestävän kasvun ohjelma

Lisäksi

- Alueelliset metsäohjelmat
- EU:n ja kansainvälinen metsäpolitiikka

Lainsäädäntö, tukijärjestelmät ja tulosohjattavat organisaatiot

- Metsätalouden kannustejärjestelmä METKA
- Joutoalueiden metsitystuki
- Metsätuholaki

- Suomen metsäkeskus
- Luonnonvarakeskus
- Metsähallitus

Vuoden 2024 keskeiset toimenpiteet

- Laaditaan ja viimeistellään Kansallinen metsästrategia 2035:n toimenpidesuunnitelma
- Toteutetaan Kansallista metsästrategiaa osana hallitusohjelmaa
- Edistetään Kansallisen metsästrategian TKI-työtä
- Keskeistä kaikessa tulee olemaan merkittävät EU-aloitteet

Kiitos!